

När dom har avkunnats

Kort om doms befordran till verkställighet:

- Är en fängelsedömd person på fri fot efter att domen avkunnats ska han eller hon själv inställa sig på anstalten. Senast den tid som står i placeringsbeslutet.
- Om den dömd inte inställer sig i tid efterlyses han eller hon hos polisen.
- Den dömd har rätt att begära omprövning eller uppskov hos Kriminalvården. Hos regeringen kan man ansöka om nåd.

När domstolen avkunnat domen skickas den inom en vecka till Kriminalvårdens frivårds-kontor, om domen avser en person som inte är häktad eller i anstalt.

Om en person som dömts till fängelse inte redan är häktad eller placerad i anstalt för andra brott, är han eller hon på fri fot även efter att domstolen meddelat sin dom. Är man misstänkt för ett brott som kan ge fängelse i flera år och kan befaras förstöra bevis, försvåra utredningen eller fortsätta den brottsliga verksamheten, är man vanligtvis häktad.

Dom meddelas

När domstolen avkunnat domen skickas den inom en vecka till den dömd och till Kriminalvården. Därefter har både den dömd och åklagaren rätt att överklaga domen inom tre veckor gällande tingsrättsdom och inom fyra veckor gällande hovrättsdom.

När dessa veckor har gått meddelar domstolen att domen vunnit laga kraft.

Den dömd kan också börja avtjäna straffet omedelbart sedan domen har meddelats. En förutsättning är då att man lämnar en nöjdförklaring, vilket innebär att man avsäger sig rätten att överklaga domen.

När domen vunnit laga kraft utför Kriminalvården en verkställbarhetskontroll. Den utförs

av frivården. Kontrollen innebär att frivården bland annat granskar om den dömd ska tillgodoräknas anhållnings- och häktningstid. Om den tiden motsvarar eller överstiger den som ska verkställas ska han eller hon inte inställa sig i anstalt.

Fotboja

Om domen är fängelse i upp till sex månader, finns möjlighet att istället avtjäna straffet med fotboja (intensivövervakning med elektronisk kontroll). En förfrågan skickas då till den dömd om han eller hon vill ansöka om fotboja.

Anstaltsplacering

Är fotboja inte aktuellt eller den dömd inte ansöker om fotboja inom angiven tid, upprättar frivården ett placeringsunderlag. I underlaget registreras fakta om personen; t.ex. om hälsa, missbruk, social situation och om den dömd tidigare är dömd för något brott. Där kan även föreslås vilka studier och vilken programverksamhet som skulle kunna passa klientens behov. Detta skickas till den dömd som kan yttra sig över underlaget inom tio dagar.

Därefter övergår ärendet till Kriminalvårdens placeringsgrupp. Där beslutas vilken säkerhetsklass och anstalt den dömda ska placeras i samt vilket datum han eller hon ska inställa sig. Placeringsgruppens risk- och behovsbedömning grundar sig i frivårdens placeringsunderlag samt i övriga tillgängliga handlingar och dataregister. Handläggningstid är i vanliga fall en till tre veckor. Inställelsetid är normalt 51 dagar efter att beslutet expedierats.

Uppskov

Är den dömda missnöjd med dag för inställelse kan uppskov sökas hos placeringsgruppen. Uppskov beviljas enbart i undantagsfall och om det finns starka skäl, exempelvis hälsoproblem eller när särskilda omständigheter råder avseende arbete eller studier. Uppskov kan beviljas i högst ett år från det att domen är verkställbar. Ansökan om uppskov kan beviljas, delvis beviljas eller avslås.

Omprövning

Om den dömda inte är nöjd med beslutet finns möjlighet att begära omprövning hos placeringsgruppen. Detta måste ske inom tre veckor. Är den dömda inte nöjd efter omprövningen kan denne överklaga, och får den dömda inte rätt då, går ärendet vidare till förvaltningsrätten.

Nåd

Regeringen kan efterskänka eller mildra ett straff, till exempel om omständigheter som kommit fram efter domen gör detta befogat. Svår sjukdom eller starkt ömmande personliga förhållanden kan vara skäl för nåd. Om nådeansökan inkommer till regeringen före det datum som anges i inställelsebeslutet behöver inte straffet börja avtjänas innan regeringen har meddelat sitt beslut. Handläggningstiden för en nådeansökan varierar, men brukar vara några månader.

Förpassning

Inställer sig inte den dömda i anstalten i tid, begär Kriminalvården förpassning genom polisen på den ort där den dömda vistas. Det innebär att den lokala polismyndigheten letar efter personen. Om polisen inte hittar den dömda ska denne efterlysas i hela Sverige. Om personen

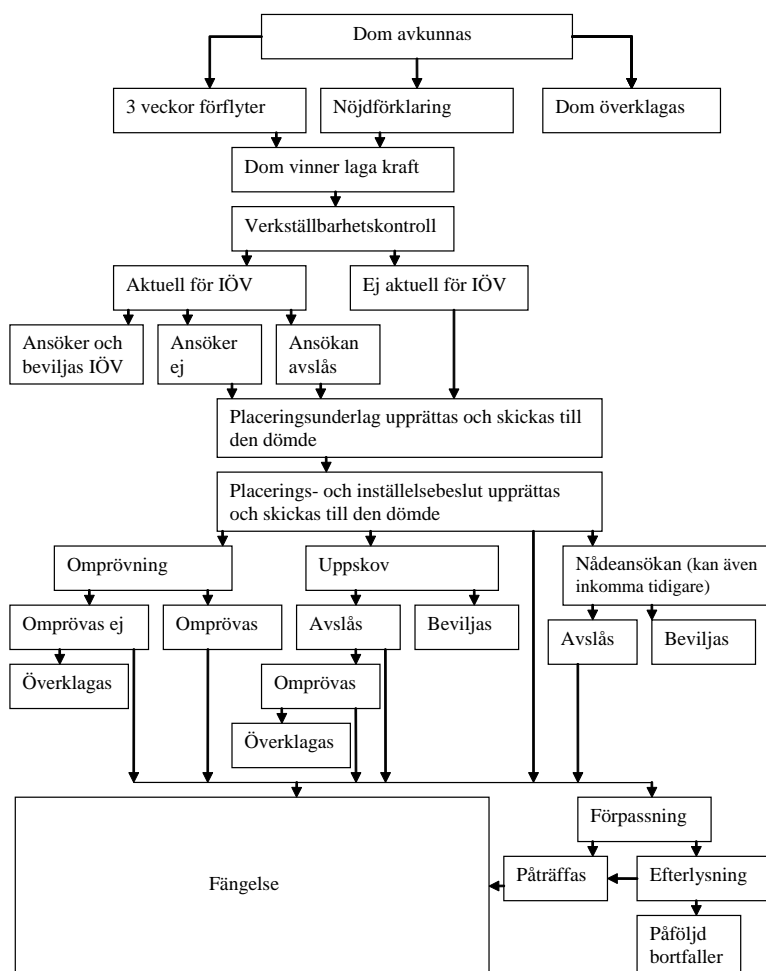
har minst sex månader att avtjäna i fängelse eller, för medborgare i ett Schengenland, har en påföljd om minst fyra månader, efterlyser man även internationellt. Eftersökning av efterlyst person görs enbart av polis. Kriminalvården har ingen rätt att leta efter personer som inte infunnit sig.

Preskription

I brottsbalken regleras när en fängelsepåföljd bortfaller. Det är inget som Kriminalvården bestämmer utan det styrs strikt efter strafftiden.

Preskriptionstider:

- 5 år då fängelse ej över 1 år är utdömt.
- 10 år om fängelse längre än 1 år men ej över 4 år utdömts.
- 15 år då fängelse över 4 år men ej över 8 år utdömts.
- 20 år då fängelse på viss tid över 8 år utdömts.
- 30 år då fängelse på livstid utdömts.

Förenklad bild över en fängelsedomars befordran.